

Klasa: **140-01/11-01/03**

Urbroj: **5030114-11-1**

Zagreb, 14. travnja 2011.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129. i 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Đuru Popijača, ministra gospodarstva, rada i poduzetništva, Krešimira Rožmana, državnog tajnika u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva i Milenka Popovića, ravnatelja u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva.

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, travanj 2011.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 6. listopada 2010., središnja tijela državne uprave zadužena su izraditi prijedloge izmjena i dopuna zakona iz upravnih područja u okviru utvrđenog djelokruga, radi usklađivanja s odredbama novoga Zakona o općem upravnom postupku – ZUP (Narodne novine, broj 47/2009). U vezi s time, u Ministarstvu uprave izvršena je kategorizacija propisa, kojima su uređeni posebni upravni postupci, prema kojoj su propisi o tim postupcima kategorizirani na sljedeći način:

- I. odredba nije usklađena s temeljnim odredbama ZUP-a,
- II. odredba je protivna svrsi ZUP-a,
- III. drukčije postupanje, nego što je predviđeno ZUP-om,
- IV. odredba regulira postupak na isti način kao i ZUP (ili je prepisana iz ZUP-a),
- V. odredbom se ovlašćuje tijelo državne uprave da podzakonskim propisom uredi postupovna pitanja.

Slijedom toga, u pregledu zakonodavstva, koji je sastavljen u tu svrhu, odredbe Zakona o mirovinskom osiguranju – ZOMO (Narodne novine, br. 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04, 177/04, 92/05, 43/07, 79/07, 35/08, 40/10, 121/10 i 130/10 - pročišćeni tekst) kategorizirane su, kako slijedi:

- I. kategorija (neusklađenost s temeljnim odredbama ZUP-a): članak 117. stavak 1. i članak 119. stavak 2. (konačnost rješenja),
- III. kategorija (postupanje drukčije od ZUP-a): članci 105.–126.a (posebne odredbe ZOMO o postupku),
- V. kategorija: članak 112. stavak 2. i članak 114. (Uredba o opsegu i sadržaju medicinske dokumentacije i Uredba o medicinskom vještačenju u mirovinskom osiguranju).

Slijedom izloženoga, pokazuje se potreba za preispitivanjem Zakona o mirovinskom osiguranju, u dijelu u kojemu se na poseban način uređuje upravni postupak u tome osiguranju.

Nakon preispitivanja, odnosno analize ZOMO-a, zaključeno je da će se u mirovinskom osiguranju za sada zadržati postojeća rješenja u organizaciji prvostupanjskog i drugostupanjskog postupka u sklopu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, iz sljedećih razloga:

- što u postupku usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije u poglavlju 19. Socijalna politika i zapošljavanje i poglavlju 2. Sloboda kretanja radnika nije bilo primjedaba od strane Europske komisije i što su ta poglavlja uspješno privremeno zatvorena,
- što bi zadiranje u postojeću organizaciju postupka izazvalo značajne probleme u organizaciji i normativnom uređivanju, kao i nepredvidive troškove u državnom proračunu,
- što je za kvalitetno rješenje upravnog postupka u dva stupnja u ovom području potrebno pažljivo proučiti organizaciju postupka za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja drugih država Europske unije, i
- što predstoji također razmatranje organizacije upravnog postupka s gledišta upravnih sporova, prema novome Zakonu o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/2010), u kojima će se ti sporovi voditi pred regionalnim prvostupanjskim upravnim sudovima i pred drugostupanjskim Upravnim sudom Republike Hrvatske, kao sporovi pune jurisdikcije i uz provedbu javne rasprave.

Osnovna pitanja koja se uređuju predloženim zakonom

- usklađuju se odredbe o mjesnoj nadležnosti za ostvarivanje prava sa ZUP-om,
- jasnije se uređuje pokretanje postupka za ostvarivanje prava na temelju invalidnosti po službenoj dužnosti,
- u skladu s načelnim stajalištem Ustavnog suda Republike Hrvatske i odredbama međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (kao i regulativom EU), oslobađaju se stranke u postupku koje se nalaze u inozemstvu od obveze imenovanja opunomoćenika za primanje pismena u Republici Hrvatskoj,
- dosadašnje odredbe o konačnosti rješenja u upravnom postupku usklađuju se sa ZUP-om,
- određuje se rok za donošenje rješenja o pravu iz mirovinskog osiguranja primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (i regulative EU),
- odredbe o poništavanju i ukidanju pravomoćnog rješenja u obavljanju prava nadzora usklađuju se sa ZUP-om.

Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Izmjenama odredbi Zakona o mirovinskom osiguranju postiže se usklađivanje posebnog zakona s odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU OVOGA ZAKONA

Za provođene ovoga zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU PO HITNOM POSTUPKU

S obzirom da je Vlada Republike Hrvatske 6. listopada 2010. donijela Zaključak kojim se središnja tijela državne uprave zadužuju izraditi prijedloge izmjena i dopuna zakona iz upravnih područja u okviru utvrđenog djelokruga, radi usklađivanja s odredbama Zakona o općem upravnom postupku, najkasnije u roku od 6 mjeseci od donošenja Zaključka, predlaže se donošenje ovoga zakona po hitnom postupku, u smislu odredbe članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008).

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU

Članak 1.

U Zakonu o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04, 177/04, 92/05, 43/07, 79/07, 35/08, 40/10, 121/10 i 130/10 - pročišćeni tekst), članak 105. mijenja se i glasi:

"(1) O pravima na mirovinsko osiguranje i iz mirovinskog osiguranja u prvoj stupnju rješava područna ustrojstvena jedinica Zavoda na čijem području osoba koja ostvaruje pravo ima prebivalište, odnosno boravište.

(2) Kada se osoba koja ostvaruje pravo nalazi u inozemstvu, u prvoj stupnju rješava područna ustrojstvena jedinica Zavoda, na čijem području je ta osoba odnosno osoba od koje se izvodi pravo bila posljednji put osigurana u Republici Hrvatskoj.

(3) O pravu na obiteljsku mirovinu nakon smrti korisnika mirovine u prvoj stupnju rješava područna ustrojstvena jedinica koja je nadležna za isplatu mirovine.

(4) O pravu iz mirovinskog osiguranja primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u prvoj stupnju rješava posebna ustrojstvena jedinica u Zavodu.

(5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, o pravu iz mirovinskog osiguranja primjenom ugovora o socijalnom osiguranju s Republikom Austrijom, Bosnom i Hercegovinom, SR Jugoslavijom (Republikom Srbijom i Republikom Crnom Gorom), Republikom Makedonijom, SR Njemačkom i Republikom Slovenijom, u slučajevima iz stavka 1. do 3. ovoga članka u prvoj stupnju rješava područna ustrojstvena jedinica Zavoda.

(6) O pravu iz mirovinskog osiguranja u drugom stupnju rješava središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.".

Članak 2.

U članku 111. stavku 2. riječi: "i u povodu" zamjenjuju se riječima: "po službenoj dužnosti povodom", a iza zagrade stavlja se točka i ostatak teksta briše se.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

"(5) Iznimno od odredaba Zakona o općem upravnom postupku, kada se osoba koja je pokrenula postupak ili vodi upravni spor radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja nalazi u inozemstvu, ta osoba nije obvezna odrediti opunomoćenika za primanje pismena s prebivalištem u Republici Hrvatskoj.".

Članak 3.

U članku 117. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Rješenje o priznatom pravu na profesionalnu rehabilitaciju, koje je postalo izvršno prema Zakonu o općem upravnom postupku, izvršava nadležna područna ustrojstvena jedinica Zavoda, rješenjem o upućivanju na profesionalnu rehabilitaciju.".

Članak 4.

U članku 118. dodaje se stavak 2. koji glasi:

"(2) U slučajevima rješavanja o zahtjevu za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju ili pravnih propisa Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, zahtjev se može smatrati urednim kada Zavod od nadležnog inozemnog nositelja osiguranja zaprili kompletirane podatke neophodne za dovršenje postupka.".

Članak 5.

U članku 119. stavku 2. riječi: "kad postane konačno u upravnom postupku" zamjenjuju se riječima: "kada postane izvršno prema Zakonu o općem upravnom postupku".

Članak 6.

U članku 120. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 2. i 3.

Članak 7.

U članku 122. stavci 1. do 3. brišu se.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 1., a u stavku 5. koji postaje stavak 2. brojka: "4." zamjenjuju se brojkom: "1.".

Članak 8.

Članak 126. mijenja se i glasi:

"Rješenje Zavoda može se oglasiti ništavim, poništiti ili ukinuti u slučajevima i uz uvjete propisane Zakonom o općem upravnom postupku.".

Članak 9.

U članku 166. stavku 2. riječ: "konačno" zamjenjuje se riječima: "izvršno prema Zakonu o općem upravnom postupku".

Članak 10.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovom odredbom uređuje se nadležnost za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja koja se ostvaruju na temelju ZOMO i primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (nakon pristupanja EU i primjenom Uredbe 883/2004 i Uredbe 987/2009). Prava iz mirovinskog osiguranja na temelju ZOMO ostvaruju se u javnoj ustanovi, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje (članak 6. ZOMO), koja provodi to osiguranje na teritoriju čitave Republike Hrvatske i u tu svrhu ima središnju ustrojstvenu jedinicu i područne ustrojstvene jedinice. Stoga bi nadležnost za rješavanje o pravima u prvoj i drugom stupnju i dalje bila podijeljena između navedenih ustrojstvenih jedinica, u skladu sa člankom 16. stavkom 1. točkom 4. ZUP-a o mjesnoj nadležnosti u stvarima koje se odnose na djelatnost javnopravnih tijela ili pravnih osoba. Međutim, radi uređivanja nadležnosti zakonom, a ne općim aktom Zavoda, predlaže se ujedno zamjena odredbe o ovlaštenju ravnatelja Zavoda za uređivanje nadležnosti za ostvarivanje prava primjenom međunarodnih ugovora. Predloženo normativno rješenje za rješavanje o pravima u prvoj i drugom stupnju bilo bi prijelazne naravi, a konačno bi se utvrdilo po pristupanju Republike Hrvatske u EU, do kada će se izvršiti i sve potrebne pripreme u Zavodu (organizacija, edukacija, informatička podrška i dr.). Nadležnost za rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja određivala se do sada prema mjestu posljednjeg osiguranja i prebivalištu. Međutim, budući da se u daleko najvećem broju slučajeva poklapaju mjesto posljednjeg osiguranja i prebivališta, a i da je potrebno osigurati što efikasniji pristup pravima iz mirovinskog osiguranja (izravni kontakt s radnicima Zavoda koji rješavanju zahtjev), mjesna nadležnost za ostvarivanje prava iz osiguranja treba se urediti primarno prema prebivalištu, odnosno boravištu osiguranika, a tek supsidijarno prema drugim kriterijima.

Uz članak 2.

Ovom odredbom uređuje se pokretanje postupka za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja, tj. kada se postupak pokreće po zahtjevu, a kada po službenoj dužnosti. Radi boljeg razumijevanja u praktičnoj primjeni, predlaže se jednostavnija i kraća odredba stavka 2. o pokretanju postupka za ostvarivanje prava na temelju invalidnosti po službenoj dužnosti na prijedlog nadležnog liječnika.

Međutim, a povodom Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 3. studenoga 2010. (Narodne novine, br. 126/10) o obvezi podnositelja tužbi u upravnom sporu, koji se nalaze u inozemstvu, za postavljanje opunomoćenika za primanje pismena u Republici Hrvatskoj, sa sankcijom odbacivanja tužbe, pojavila se potreba za izuzimanjem od te obveze u upravnom postupku, koja je uspostavljena člankom 37. stavkom 2. ZUP-a, osoba koje ostvaruju pravo iz mirovinskog osiguranja primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (u budućnosti: primjenom navedenih uredbi EU). Tim će osobama, primjenom navedene odredbe ZUP-a biti onemogućen pristup tijelu koje rješava o njihovom pravu, a time i pristup pravu koje im pripada na temelju mirovinskog staža navršenom u hrvatskom mirovinskom osiguranju. S druge strane, takvo ograničenje nema niti smisla ni svrhe s aspekta obveza iz odredaba međunarodnih ugovora o postupku za ostvarivanje prava njihovom primjenom (zahtjevi se primaju, kompletiraju i obrađuju u državi u kojoj se nalazi podnositelj zahtjeva, tijela država ugovornica su obvezna jedna drugima pružati administrativnu i pravnu pomoć i dr.). I konačno, navedena odredba ZUP-a u suprotnosti je s obvezama za javnopravna tijela i ustanove koje proizlaze iz Uredbe EU 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i Uredbe 987/2009 o primjeni navedene Uredbe EU. Isto vrijedi i u

slučaju pokretanja upravnog spora, jer se navedena odredba ZUP-a o opunomoćeniku za primanje pismena primjenjuje i u upravnim sporovima koji će se primjenjivati od 1. siječnja 2012. na temelju članka 50. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, br. 20/10).

Uz članak 3.

Ovom odredbom uređeno je izvršenje rješenja o pravu na profesionalnu rehabilitaciju. Kako u tome slučaju žalba odgađa izvršenje rješenja, a prema ZUP-u više nema konačnosti rješenja u upravnom postupku, predlaže se nova odredba.

Uz članak 4.

Praksa primjene ZOMO, u odnosu na obvezu iz ZUP-a da upravni postupak za ostvarivanje prava može trajati najviše dva mjeseca, pokazala je neodrživost toga roka u slučajevima ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (u budućnosti i primjenom Uredbi EU). Naime, u slučajevima, u kojima nije moguće donijeti rješenje o pravu na temelju raspoloživih dokaza, već je potrebno pribaviti i određene podatke od inozemnog nositelja mirovinskog osiguranja (najčešće potvrđene podatke o mirovinskom stažu u drugoj državi), postupak zastaje do meritornog odgovora inozemnog nositelja i traje znatno dulje od zakonom predviđenog. Zbog toga, predlaže se nova odredba, prema kojoj bi Zavod bio obvezan donijeti rješenje i dostaviti ga stranci u postupku najkasnije u roku od 60 dana od primitka traženih dokaza, jer se tek od tada sukladno članku 101. stavku 2. ZUP-a u slučaju vođenja ispitnog postupka na zahtjev stranke, po primitku traženih dokaza od inozemnog nositelja osiguranja, zahtjev može smatrati urednim.

Uz članak 5.

Jednako, kao u slučaju članka 117., a s obzirom na to da prema ZUP-u više nema konačnosti rješenja u upravnom postupku, potrebno je odredbu ZOMO o izvršenju rješenja o profesionalnoj rehabilitaciji uskladiti.

Uz članak 6.

Izmjenom članka 105. ZOMO prestala je potreba za člankom 120. stavkom 2. tog Zakona.

Uz članak 7.

S obzirom na to da je mogućnost ukidanja, poništavanja i izmjene nezakonitih rješenja predviđena u člancima 128. do 131. ZUP-a, što se uređuje izmjenom važećeg članka 126. ZOMO, predlaže se odredba o brisanju stavaka 1. do 3. članka 122. ZOMO.

Uz članak 8.

Ova odredba propisuje da se rješenje Zavoda može oglasiti ništavim, poništiti ili ukinuti u slučajevima i uz uvjete propisane ZUP-om.

Uz članak 9.

Iz istog razloga kao i u članku 117., predlaže se odgovarajuća izmjena članka 166. Zakona.

Uz članak 10.

Predlaže se da ove izmjene i dopune ZOMO stupe na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

ODREDBE ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 105.

- (1) O pravima na mirovinsko osiguranje i iz mirovinskog osiguranja rješava:
- 1) u prvom stupnju – ustrojstvena jedinica Zavoda na čijem je području osigurana osoba koja ostvaruje pravo, odnosno od koje se izvodi pravo bila posljednji put osigurana,
 - 2) u drugom stupnju – središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 1. ovoga članka, ako je od prestanka osiguranja do pokretanja postupka za priznanje prava proteklo više od 12 mjeseci, o pravu rješava ustrojstvena jedinica Zavoda na čijem je području prebivalište osobe koja ostvaruje pravo.
- (3) O pravu na obiteljsku mirovinu nakon smrti korisnika starosne, prijevremene starosne ili invalidske mirovine rješava ustrojstvena jedinica Zavoda na čijem je području bilo prebivalište korisnika mirovine od kojega se izvodi pravo.
- (4) O pravima iz mirovinskog osiguranja koja se ostvaruju primjenom međunarodnih ugovora rješava:
- 1) u prvom stupnju – središnja ustrojstvena jedinica Zavoda,
 - 2) u drugom stupnju – posebna ustrojstvena jedinica u središnjoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda.
- (5) Ravnatelj Zavoda može ovlastiti pojedinu područnu ustrojstvenu jedinicu Zavoda da rješava o pravima iz stavka 4. točke 1. ovoga članka.

Članak 111.

- (1) Postupak za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja pokreće se na zahtjev osiguranika, odnosno osigurane osobe, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Za vrijeme zaposlenja ili drugog svojstva koje je temelj osiguranja prema ovome Zakonu, postupak za ostvarivanje prava na temelju invalidnosti pokreće se i u povodu prijedloga izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite (u dalnjem tekstu: liječnik) i njegovog mišljenja o zdravstvenom stanju i radnoj sposobnosti osiguranika prema propisima o zdravstvenom osiguranju.
- (3) Odredbe iz stavka 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se i u slučaju kada se prava iz mirovinskog osiguranja ponovno određuju zbog nastalih promjena u stanju invalidnosti.
- (4) Postupak radi kontrolnog pregleda iz članka 113. stavka 2. ovoga Zakona pokreće nadležna ustrojstvena jedinica službe Zavoda po službenoj dužnosti.

Članak 117.

- (1) Konačno rješenje o priznatom pravu na profesionalnu rehabilitaciju izvršava nadležna područna ustrojstvena jedinica službe Zavoda rješenjem o upućivanju na profesionalnu rehabilitaciju.
- (2) U izreci rješenja iz stavka 1. ovoga članka određuju se poslovi za koje se korisnik prava može profesionalnom rehabilitacijom osposobiti, trajanje profesionalne rehabilitacije kao i ustanovu u kojoj će se profesionalna rehabilitacija provoditi.

Članak 118.

Kada je u postupku za priznanje prava iz mirovinskog osiguranja utvrđeno da su ispunjeni uvjeti za mirovinu, a pripadajuća svota mirovine ne može se odmah odrediti ili se postupak ne može završiti zbog rješavanja nekoga prethodnog pitanja, Zavod će obvezno, privremenim rješenjem, odrediti isplatu predujma mirovine. Predujam mirovine određuje se prema podacima kojima raspolaže Zavod.

Članak 119.

- (1) Rješenje o priznanju prava iz mirovinskog osiguranja izvršava se odmah nakon donošenja, ako ovim Zakonom nije drugčije određeno.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, rješenje kojim je priznato pravo na profesionalnu rehabilitaciju izvršava se upućivanjem na profesionalnu rehabilitaciju kad postane konačno u upravnom postupku.
- (3) Rješenje o pravima iz mirovinskog osiguranja izvršava Zavod.

Članak 120.

- (1) Protiv rješenja o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja donesenog u prvom stupnju može se izjaviti žalba središnjoj ustrojstvenoj jedinici službe Zavoda.
- (2) Protiv rješenja o pravu iz mirovinskog osiguranja primjenom međunarodnog ugovora može se izjaviti žalba posebnoj ustrojstvenoj jedinici središnje ustrojstvene jedinice Zavoda.
- (3) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja, osim u slučajevima u kojima je to ovim Zakonom određeno.
- (4) Ako se žalbom pobjija nalaz i mišljenje ovlaštenog vještaka u prvom stupnju, središnja ustrojstvena jedinica Zavoda dužna je prije donošenja rješenja o žalbi pribaviti mišljenje ovlaštenog vještaka u drugom stupnju.

Članak 122.

- (1) Pravomoćno rješenje može se izmijeniti novim rješenjem ako je prvim rješenjem povrijeđen zakon ili opći akt Zavoda na štetu osiguranika, odnosno osigurane osobe.
- (2) Novo rješenje donijet će se i onda kada se sazna za nove činjenice koje utječu na pravo osiguranika, odnosno osigurane osobe, a koje su nastale nakon donošenja rješenja o pravu.
- (3) Osiguraniku, odnosno osiguranoj osobi pripada pravo na temelju rješenja donesenog prema odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka od prvoga dana idućega mjeseca nakon podnošenja zahtjeva, a ako je postupak pokrenut po službenoj dužnosti – od prvoga dana idućega mjeseca nakon donošenja novog rješenja.
- (4) Kada je mirovina određena prema članku 32. stavku 4. ili prema članku 54. stavku 7. ovoga Zakona, novo rješenje donijet će se po službenoj dužnosti kada se u cijelosti uplate dospjeli doprinosi s pripadajućim kamatama, na način da će se mirovina odrediti i na temelju staža osiguranja za koji su u cijelosti uplaćeni dospjeli doprinosi.
- (5) Mirovina određena prema stavku 4. ovoga članka pripada osiguraniku od prvog dana idućega mjeseca od mjeseca u kojem su u cijelosti uplaćeni dospjeli doprinosi s pripadajućim kamatama.

Članak 126.

- (1) Pravomoćno rješenje Zavoda može se poništiti, oglasiti ništavim ili ukinuti po pravu nadzora u slučajevima i uz uvjete propisane Zakonom o općem upravnom postupku.
- (2) Za poništenje, oglašavanje ništavim ili ukidanje po pravu nadzora nadležna je središnja ustrojstvena jedinica Zavoda, odnosno nadležno tijelo upravnog vijeća Zavoda.
- (3) Rješenje doneseno u drugome stupnju u povodu žalbe, odnosno rješenje doneseno pri obavljanju prava nadzora prema stavku 1. ovoga članka konačno je u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor, ako ovim Zakonom nije drugčije određeno.

Članak 166.

- (1) Potraživanja naknade štete, prema odredbama ovoga Zakona, zastaruju istekom rokova određenih Zakonom o obveznim odnosima.
- (2) Rokovi zastare potraživanja naknade štete u slučajevima iz ovoga Zakona počinju teći od dana kada je u upravnom postupku postalo konačno rješenje kojim je priznato pravo na primanje iz mirovinskog osiguranja, odnosno kojim je utvrđeno da isplaćeno davanje ne pripada ili pripada u manjem opsegu.
- (3) Na svotu potraživanja, na ime naknade štete, Zavod ima pravo na zateznu kamatu u visini određenoj zakonom koja teče od idućega dana nakon isteka roka određenog u pozivu odgovornoj osobi da naknadi štetu.